

TORONYIRÁNY

XIX. 4.

2025. január 26.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESETŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi III. vasárnap

Isten Igéjének vasárnapja

Január 31. Bosco Szent János áldozópap

Amikor Jézus programjának felvázolására kerül sor, a próféták szövegeire hivatkozik. Názareti felszólalásában Izajást idézi. Az Úr esztendeje az Ószövetségben az ötven évenként megült jubileumi esztendő volt, az öröm, a megbocsátás, a megbékélés esztendeje. A rabszolgákat föl kellett szabadítani, a kényszerből eladott javakat vissza kellett adni. Mindez előképe annak, amit az Isten országa hoz, a bűnök megbocsátásának, az Istennel való megbékélésnek, az örök élet reményének, a kegyelem kiadásának. De Jézus az új hírt úgy adja az emberek tudtára, hogy maga a szolgálat szerepét vállalja, a meggyőzés és a példamutatás fárasztó útját járja, s végül meggyőződéséért a halált is vállalja.

Más alkalommal, Keresztelő János küldöttei előtt ugyancsak Izajás szavaival írja körül programját: „Vakok látnak, sánták járnak, leprások tisztulnak, süketek hallanak, halottak feltámadnak, s a szegényeknek hirdetik az evangéliumot.” (Mt 11,5). A testi gyógyulás előképe a lelki gyógyulásnak és az örök élet adományának. János evangéliumában már ilyen fogalmazásokat találunk: ezért jöttem, hogy életük legyen (10,10), azért jöttem, hogy tanúságot tegyek az igazságról (18,37), hogy megismertessem az Atya nevét az emberekkel (17,26). Ezekből már kitűnik, hogy küldetése valóban természetfölötti, azért őt nem lehet pusztán emberi kategóriák szerint elbírálni. Kijelenti, hogy csak az jöhet hozzá, akit az Atya vonz (6,44), s akik felismerték kilétét, azoknak tudniuk kell, hogy tiszta látásuk nem saját erőlködésük eredménye, hanem az Atya ajándéka.

Gál Ferenc

A szentmise olvasmányai

- 1. Neh 8,2-4a. 5b.8-10** A babiloni fogságból hazatérőknek felolvassák a mózesi törvényeket, és azok megtartására tanítják őket.
- 2. 1Kor 12,12-30** Krisztus közössége az ő titokzatos testét képezi, melynek mindenki egyenként tagja, felelősséggel a többiek iránt.
- 3. Lk 1,1-4. 4,14-21** Jézus a galileai Kánában egy mennyegzőn vendégként igazi minőségi borról gondoskodik a násznép számára.

Jézus Názáretben

A zsinagóga intézménye a babiloni fogság idejére nyúlik vissza. Idegen földön szükségét érezték a vallásos összejövetelnek, hiszen a közös ima erősítette az összetartozás tudatát, a Szentírás olvasása és magyarázása pedig erősítette a hitet. A szombat megülséhez hozzátartozott az ilyen összejövetel, s ott minden nagykorú férfi jelentkezhetett olvasásra és magyarázásra. Lukács itt ugyanazt a képet tárja elénk, mint amelyeket az Apostolok Cselekedeteiben is találunk Pál apostol kisázsiai utazásánál. Felolvasásra lehetett önként jelentkezni, vagy a zsinagóga előljáróra kért fel valakit. Az illető aztán a felolvasott részhez elmondta a buzdító beszédet.

Lukács szövegét alapul véve úgy látszik, hogy ő itt Jézusnak két názareti látogatását kapcsolja össze. Az egyik működésének elején játszódott le és akkor még lelkesedéssel fogadták szavait. A názáretiek úgy érezték, hogy Názárettel szemben előnyben részesíti Kafarnaumot és a tóparti falvakat. Irigykednek azért, mert náluk nem tesz annyi csodát, s nem fordítja feléjük az idegenek figyelmét. Jézusnak ezt a második látogatását már idegenkedve fogadták, sőt kifejezték ellenszenvüket. A názáretiek viselkedése Lukács számára az egész zsidóság magatartásának a képe. Eleinte lelkesedtek Jézusért, úgy érezték, hogy Isten újra meglátogatta népét, és talán előkészíti a dicsőséges jövőt. De mivel csalódtak nemzeti törekvésekben, ellene fordultak.

Jézus Izajás (60,1-2) szavait idézi. A próféta itt úgy beszél, mint annak a dicsőséges jövőben a hírnöke, amelyet Isten szánt népének: „Akkor majd megvigasztalják a gyászolókat és hamu helyett koszorút raknak a fejükre”. A betű szerinti értelem az, hogy a fogság keserűségét felváltja a hazatérés öröme.

De ez az öröm előképe a Messiás által hozott kegyelemnek és boldogságnak. A próféták hivatkoznak arra, hogy őket az Isten lelke vezeti, s tudják, hogy a lélek teljességét majd a Messiás birtokolja. Izajás könyve így részletezi a Messiás küldetését: „Az Úr lelke nyugszik rajta, a bölcsesség és az értelem lelke, a tanács és az erősség lelke, a tudás és az Úr félelmének lelke” (11,2). Jézus beszédében az Úr Lelke már a Szentlélek, a harmadik személy. Ennek a Léleknek a bírása egyben a messiási küldetés bizonyítéka volt. Jézus azért választotta éppen az idézett részletet. Az apostoli igehirdetés később úgy látta, hogy ez a jövődőlés teljesebben benne, azért annak kifejtése Jézus titkának megismeréséhez vezet.

A názáreti hallgatók, - ha egyáltalán hittek Jézusban - még csak úgy értették szavait, hogy neki különleges megbízatása van Istentől. Mi azonban már egész működése és megdicsőülése alapján értelmezzük azokat. Jézus azért birtokolja a Lélek teljességét, mert ő a Fiú, és az Atya Lelke, a Fiúnak is Lelke. Embersége különleges fölkenést kapott. A régieket külső szertartással kenték fel, őt a Lélek belülről hatja át. Embersége az örök Fiú személyének földi megjelenési formája lett, azért a Lélek minden szavát és tettét irányította. Mint Fiú, a Lélek segítségével az Atya irgalmát és üdvözítő tervét valósítja meg. Az Ószövetség még csak jelképekben beszél a megváltásról. Ilyen jelképek az idézett szavak is, de az egyház megértette, hogy azokat egyetemes és természetfölötti értelemben kell venni. A Megváltó örömhírt hoz a szegényeknek, hiszen Isten éppen azok felé tárja ki irgalmát, akik az élet terhét hordozzák, és akik ki vannak szolgáltatva a hatalmasok önkényének. A fogság itt már a bűn és a halál fogsága, amely minden embert terhel, s amitől csak Isten hozhat szabadulást. Az élet értelmét, az erkölcsi nagyságot és a boldogság reményét illetően mindnyájan vakok voltunk, s a tiszta látást csak felülről kaphattuk. Az elnyomottak azok, akik igazságtalanság miatt szenvednek, s akik várják, hogy a jó elnyerje jutalmát, a rossz pedig a büntetését. A szabadulás, a megváltás a jubileumi esztendő képében közeledik: Isten örömet, békét hoz és kimutatja gondviselését. A régi időkben a jubileumi esztendő különösen figyelmeztette Ábrahám utódait arra, hogy ők Isten népe, azért joguk van örülni, remélhetnek benne, de kötelességük is van iránta és egymás iránt. Jézus ezt azzal teszi teljessé, hogy meggyőz az Atya szeretetéről, és a Lélek kiárasztásával bennünket is képessé tesz a szeretetre.

A názáretiek csodálkoznak a főséges szavakon, de nem valószínű, hogy Jézus igazi messiási küldetéséből sokat felfogtak. Népükkel együtt ők is valamilyen titokzatosan megjelenő Messiást vártak, Jézus pedig úgy áll előttünk, mint József fia, akit gyermekkorától ismernek. Honnan szerzett volna különleges tudást és hatalmat?

Gál Ferenc

Nem leszek ideges! (36.)

Második rész

Az ideges vérmérséklet

Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradoztok és terhelve vagytok és én megenyhítlek titeket... és nyugalmat találtok lelketeknek. (Mt 11,28-29)

Menj be a béke birodalmába!

1. Önmagadban ismerd fel minden nyugtalanságod forrását!

a) Isten az erős érzések sorozatával látta el az embert azért, hogy azokkal a vegetatív, testi életét fenntartsa. Éhség és szomjúság nélkül aligha gondoskodnék az ember táplálékáról. A pihenés igénye, a munka öröme, a jól érzés ösztönösen életének megtartására irányítja őt. Ha testi énjé veszedelemben forog, akkor a félelem védekezésre készíti. Ez az önszeretet egészséges, szükségszerű ösztön, melynek az érzelmek egész sorozata áll szolgálatában. Ha az ember ideges, akkor ebben az érzelme csoportban fegyelmetlenül: túlingerültség, érzékenység és nyugtalanság mutatkozik. Ez azután téves ítéleteket, beteges önszeretetet von maga után. Az életbeállítottságra az egészségért való öntudatlan félelem nyomja rá bélyegét. Már a gyermekkor első éveiben jelentkezik a beteg önszeretet, mely azután a legrosszabb tanácsadóvá válik, gátolja az élet megnyilvánulásait és ostoba cselekedetekre vezet. Ez teremti meg az egészségért idegesen remegő embert, a hipochondert.

Bármely betegségről van szó, a hipochonder a tünetekben önmagára ismer. Ki ne találkozott volna olyan emberrel, aki csak egy dologról tud beszélni, csak egy dologra gondol; betegségeire, szenvedéseire. Van, aki a nyitott ablak láttára úgy érzi, hogy meghűlt; a másik a csukott ablakot nem viseli el. Orvosok sokat mesélhetnek az ilyen beteg emberekről, a türelmes lelki vezetők azonban talán még többet mondhatnának róluk. Minél több ideje van az ilyen hipochondernek ahhoz, hogy önmagával foglalkozzék, annál betegebb. Önmagának és másoknak is teher. Semmivel sem elégedett, s úgy gondolja, hogy máshol jobb lenne neki, s hogy nem törődnek eléggé bajával. Mások szolgálatait, a szeretetteljes ápolást keserűséggel, dohogással hálálják meg. Egyszer nincs étvágyuk, máskor éhen halnak. Vannak, akik a betegség benyomásait akarják kelteni, s szántsándékkal bevesznek valamit, amitől aztán ezt a látszatot keltik. Kiszámíthatatlanok. Egyik pillanatban haldokolnak és papot kérnek, a következőben elmennek sétálni, és úgy esznek, mintha ők lennének a legegészségesebbek. A komoly munkát kerülik. Hol nehéz a munka, hol könnyű, hol egyhangú. Mindenütt panaszkodnak. Mindig azt hiszik, hogy valami más munkában, vagy más helyen jobban menne nekik. Önszeretetük beteg, mert azok az érzések, melyek a testi jó érzést szolgálják, az ideges félelem nyomása alatt túlzott, torzított képzeteket ébresztenek bennük.

A szangvinikus ember, akiben az eszmények éppen olyan laposak, mint az érzelmi erők, élvezetre vágyik, kényelmet, jólétet akar, gyönyört kíván, mindig újat akar hallani és látni, kíváncsi, szereti a pletykát; de sehol nincs nyugalma. Sokat beszél evésről-ivásról, szereti a fényűzést és az ezernyi apró csillogó csecsebecsét. Ha ideges, akkor maga a nyugtalanság és elégedetlenség. Sohasem boldog, sohasem elégedett.

Ha szívét az Istenben való emelkedettség öröme töltené be, akkor csakhamar megismerné az igazi békességet és elég ereje lenne ahhoz, hogy legyőzze önmagát. Hiszen éppen a szükséges önlegyőzés, edzés s az Isten akaratában való megadás hiányzik belőle. Állandó nyugtalansága gátolja a lelki életben való előmenetét. Szent Terézia mondja önmagáról, hogy egy ideig sokat aggódott gyenge egészségéért; mikor azonban mindent Istenre bízott és áldozatkészen megedződött, testileg is, lelkileg is jobban érezte magát.

b) Az érzések egy másik sorozatát azért adta az Isten az embernek, hogy fajtáját fenntarthassa velük. Beszélnek társadalmi ösztönről és érzékről. A vonzás és taszítás a legerősebb tényezői ennek az érzékcsoportnak. Egy anya sem hozna gyermekéért hősi áldozatokat, ha az erős vonzalom nem ösztönözné erre. Megfelelő érzések nélkül nem ragaszkodnának a gyermekek oly áldozatkészen szüleikhez, házastársak nem viselnék kölcsönösen a családi élet terheit. Az államokat, a községeket, a családokat, a baráti kapcsolatokat is a társadalmi érzések ereje tartja fenn. Isten egymásra utaltta tette az embereket és érzéki, szellemi vonzó, taszító erőkkel szerelte fel őket. A felnövekvő emberben az ébredő nemi ösztön az érzéki vonzalmat erősen felfokozza. Mindezek a társadalmi érzések összejátszanak ebben a csoportban és hatalmas erővé egyesülnek; ez az erő teremti meg az egészséges idegzetű emberben a boldog együttéléshez szükséges legjobb alapokat. Ha ezek az érzelmi erők rendezettek, s az értelem és a keresztény felebaráti szeretet uralkodik rajtuk, akkor az ember önszeretete is ép és rendezett. Ha azonban ideges az ember, akkor a beteges, a túl ingerült vonzalmaiban és ellenszenveiben nyomban rendellenes érzékennyé válik, és olyan önszeretetben nyilvánul meg, mely állandó és gyötrelmes nyugtalanság forrása benne. Nincs olyan hajlam, mely az embert, különösebbé és ítéleteiben elvakultabbá tenné, mint a túl ingerelt vonzalom vagy ellenszenv, mely gyakran az első érzéki behatás nyomán azonnali állásfoglalásra készíti embertársainkkal szemben. Milyen féltékenyen keresik az ideges emberek például szerelmesük javát, vagy mások szeretetét, vonzódását! Milyen bizalmatlanul cselekszenek, milyen könnyen hajlanak rágalomra, civakodásra, örökös ellenségeskedésre, sőt gyilkosságra is! Milyen kicsinyes az a beteg én sok emberben! Ha észrevesszük ezeket az érzékenykedéseket, azt hiszik, hogy haragszunk rájuk; ha nem vesszük észre, akkor még jobban vannak bántva. Félelmük, hogy talán eljátszhatják valakinek a szeretetét, vagy rossz benyomást tehetnének, annyira eluralkodik rajtuk, hogy rendszerint mindig éppen az ellenkezőjét teszik annak, ami helyes lett volna. Ideges embernél különösen gyöttrő nyugtalanság és lelki szenvedés forrásává válik a túlingerelt nemi ösztön, mely mélységesen fel tudja keverni a testet és lelket egyaránt s melynek izom- és idegingerei – legalábbis részben – kivonják magukat az akarat uralma alól. A büntől való ideges félelem néha a legjobb embereknél is megakadályozza, hogy ez az ösztön elnyugodjon bennük, mert hiszen figyelmüket eltűzött mértékben irányítja rá minden kis érzéscskére, holott a harc egyetlen eszköze éppen a figyelem elterelése, a nemtörődomség.

(Folyt. köv.)

Josef Massmann

Vasárnapi jegyzet

Minőségvédelem

Dramacímmel élek: Egérfogó. Nem drámai szituációval, legfeljebb annyira, amennyire vannak az életnek ilyesféle „drámai” jelenetei is, minő köztük az ifjúságra csapódó ajtó „vészhelyzete”, amikor valóban beszélhetnek sokan az egérfogóba. Hogy mi ez az egérfogó? A kor szürke igénytelensége – való világok, valóság-show-k, melyek megtanítanak a rabságra: foglyának lenni az igénytelenségnek, az olcsó pénzmaárunak. Mindig is divat volt a tucat-termék, mióta ipari civilizációról beszélünk, s értékét veszítette a valódi érték, amelynek – mint Illyés Gyula írta – lelke van, még egyetlen faragott pásztorbotnak –, készségnek is...

Olvasunk programokról, hatalmas reklámok hirdetik az ilyen-olyan műsorokat, s bizony megtévesztően is, hiszen egy-egy ígéretes este sokszor nem ad semmit, ami emelné az igényességet, szoktatná a fiatalságot a nehezebb, de jobb műfajok elfogadására. Ismerjük a változást, s az okát, és ha összevetjük korábbi századok gyakorlatával a mait, például a szórakozásban, hát jóval nagyobb a különbség a korábbi javára. Hol van már az az idő, amikor szimfónia-tételre táncoltak? Nevezetesen menüettre. De bármely olyan dallam-ritmusra, amely Bach művészetében komoly, igényes, mégis szórakoztató tánc. Elmúltak ezek a századok. Amiben élünk, az átváltozások kora, de kitörhet még nagyon fiatalokból is a kosztolányis sóvárgás: „szerettem volna élni régen, nem most, a buta technika korában.”

Igaz, a kivételek régen is kivételek voltak, ahogyan manapság vannak az ízlésben pozitívan válogatók, azonban mégis nagyobb ma a veszélyeztetettség, több a könnyebben megtévesztő bővli. Igen, az ipari civilizáció mint egérfogó áll nyitva az új nemzedék előtt, s aki beszél, rácsapódik az acélajtó.

Régebbi tanítványom keresett meg, állás felől érdeklődött, tudné-e segíteni. Zenét szeretne oktatni, van-e valahol „protekción”? Csodálkoztam, mivel tudtam, játszik valami hangszeren, de a mostani szórakoztató ritmusokat „tudja”, vagyis a komoly zenében igénytelen. Benne élt a vágy a jó zenéért, csak éppen a kenyérkereset parancsa diktálta úgy, hogy az egyik mulatóban játsszék. No lám – Brahms, mosolyogtam, akinek tehetségét egy hamburgi matróz-kocsmában ismerték fel – a zongoránál.

Tiltakozott: ő nem Brahms, amint én sem vagyok a felfedező Reményi Ede, a hegedűművész. Hát akkor? Csupán megelégettem a silányságot – felelte –, többre vagyok hivatott. Megpróbálja a nehezebb részt választani...

Nemzedéki különállásban jelen van az ízléskülönbség, ami nem baj. Az aggodalom akkor kezd fellobogni, ha már rácsapódik az egérfogóra a kisajtó. Bent legfeljebb körbejárni lehet, s lépten-nyomon ugyanoda érkezni.

A zene csak példa volt, így van ez valamennyi igényesebb területtel, ami azt jelenti, hogy kifogy a tartalék, mivel nem lesz, aki feltöltse a szellemi éléskamrát...

Ez utóbbit túl szigorú megítélésnek tartom a magam részéről és bevallom: korántsem látom annyira veszélyesnek a jövőt, ami persze azon múlik, hogy ha kevesebben is, de lesznek bátyavédők, amint vannak, voltak. Bár összezsugorodott a világ a közlekedés gyorsasága, az információk szélesebb áramlása által, mégis megnyílnak a reteszajtók, s az egérfogók lakóinak jelentős része a szabadban –, a kert mélyén – keresi az elveszett kincset.

† Tóth Sándor

hírek információk

Február 2-án ünnepli az Egyház Urunk bemutatását a templomban. Gyertyaszentelő Boldogasszonyt 1997-ben nyilvánította a megszentelt élet napjává Szent II. János Pál pápa. Ezen a napon a 18 órás szentmisét - az egyházmegyénkben élő szerzetesrendek részvételével - Kiss-Rigó László püspök mutatja be a Dómban.

Február 3-án, szombaton, Szent Balázs püspök és vértanú ünnepén a szentmisét követően a Dómban (és az egyházmegye valamennyi misézőhelyén) Balázs-áldásban részesülhetnek a jelenlévő hívek. Akik ezen a napon nem tudnak résztvenni a szentmisén, azok a következő vasárnapon a szentmisék után részesülhetnek Balázs-áldásban.

A szegedi Karolina Iskola február 4-én 17 órától játszódó délutánra hívja a nagycsoportos óvodásokat és szülőiket, akik két különleges foglalkozáson vehetnek részt. A „+MOZGATO” a játékokra, a mozgásra és különleges sporteszközökre épül, míg a „Játsszunk iskolásat!” az iskolakezdés előtt álló gyerekek érzéseire fókuszál. A játszódó délután célja, hogy a nagycsoportos óvodások játékos formában ismerkedhessenek meg az iskola világával. A Karolina Iskola február 21-ig várja a jelentkezéseket a szeptemberben induló 1. évfolyamba.

Négyalkalmas „lelki zarándoklaton” vehetnek részt az érdeklődők a szeged-felsővárosi szervezésű, tavaszi római zarándoklathoz kapcsolódva. Az első ilyen felkészítő alkalom február 5-én 18.30-kor kezdődik a plébánia nagytermében, Serfőző Levente felsővárosi plébános vezetésével. A találkozások nyitottak mindenki számára, de a részvételhez előzetesen díjmentes „lelki zarándoklat jegyet” kell kérni a plébánia irodájában vagy a sekrestyében, február 1-jéig.

A Lourdes-i Mária-jelenések évfordulójához közeledve a Belvárosi Plébánia közössége az idén is Lourdes-i kilencedet végez, melyre szeretettel hívja és várja Szűz Mária tisztelőit. A közös ima február 10-től február 18-ig minden este 5 órakor kezdődik a Dóm szentségi-kápolnájában. Minden alkalomra imafüzetet biztosítanak a szervezők.

Az újszegedi plébánián elkezdődtek a 10. Passiójáték előkészületei, amelynek előadásába életkortól és felekezettől függetlenül várják a résztvevőket, hogy minél több plébánia, gyülekezet, ifjúsági közösség, kórus, cserkészcsapat stb. játzóként vagy segítőként részese legyen a jubileumi alkalomnak, és együtt hirdethessék a feltámadás örömhírét. Érdeklődni és jelentkezni a ligettarsulat@gmail.com címen vagy a Liget Társulat – Újszegedi Kolping Facebook-oldalán lehetséges.

Magyarországon 18. alkalommal kerül megrendezésre a Házasság hete február 9. és 16. között, a hét mottója pedig: Beszélgetsetek a házasságotokért! A házastársak közötti kommunikáció fontosságára szeretnék felhívni a figyelmet a szervezők ebben az évben. Szegeden idén 16. alkalommal kerül sor a programsorozatra. A rendezvények széles körű civil és ökumenikus összefogással valósulnak meg. A részletes szegedi programokkal kapcsolatban az alábbi oldalon tájékozódhatnak az érdeklődők: pasztoralis.hu/csaladkozpont/hazassaghete/

A Belvárosi Plébánia csocsóbajnokságot hirdet hittanosai számára február 15-én, szombat délutánra, ahova a gyerekeket és családtagjaikat is örömmel várják. A versenyre az iskolai vagy a belvárosi plébániai hitoktatásban, közösségekben részt vevő vagy a Dómba misére járó gyerekek és családtagjaik jelentkezhetnek. A versenyzők iskolás, ifjúsági vagy családi kategóriákban indulhatnak. A nevezésre február 12-ig van lehetőség. További részletek a <https://fogadalmitemplom.hu/> oldalon, a plébánia honlapján olvashatók.

Az egyházmegye plébánosai számára nagy segítséget jelent, hogy számíthatnak olyan aktív hívekre, akik elkötelezett szolgálattal is résztvesznek a szentmiséken. A Pasztorális Helynökség január 21-én tartotta azoknak az áldozatóknak a felkészítését, akik gondos kiválasztás után megkapják engedélyüket arra, hogy a liturgiában és a betegek számára kiszolgáltassák az Eucharisziát a plébános segítőjeként.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
† Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.